

Mengunarslys á landi og mengandi efni í slökkvifroðu

Gunnlaug Einarsdóttir

Sviðsstjóri umhverfisgæða

Umhverfisstofnun

3. apríl 2008

Mengunarslys á landi

- Lög nr. 75/2000, um brunavarnir
- Hafi mengunaráhapp orðið eða bráð hættu á að slíkt atvik verði skal sá er þess verður vís kveðja tafarlaust til slökkvilið eða aðra tiltæka hjálp
- Slökkviliðsstjóri hefur stjórn á vettvangi

Mengunarslys á landi

- Slökkviliðsstjóri skal tilkynna á tafar mengunaráhöpp til viðkomandi heilbrigðiseftirlits
- Slökkviliðsstjóra ber að sjá um fræðslu slökkviliðsmanna og þjálfun þeirra í viðbrögðum við mengunaráhöppum og að haldnar séu reglubundnar æfingar slökkviliðs

Mengunarslys á landi

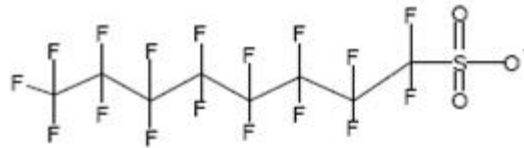
- Í reglugerð skal kveða á um búnað og þjálfun slökkviliðsmanna vegna mengunaróhappa á landi, að fengnum tillögum Brunamálastofnunar í samráði við Umhverfisstofnun

Mengandi efni í slökkvifroðu

- PFOS perflúoroktansúlfonöt

x; er t.d.

OH, málmsölt,
amíð)

- PFOS er mjög stöðugt efni og brotnar hægt niður. Efnið flokkast sem þrávirkt, safnast upp í lífverum og er eitrað. Hefur eiginleika efna sem berast langar leiðir milli landa og tillaga liggur fyrir að taka efnið upp á viðauka Stokkhólmssamningsins (POP).

Hvar er PFOS notað?

- í froðu í slökkvitækja
- í vefnaðaðarvöru
- til yfirborðsmeðhöndlunar
- í rafeindatækjaiðnaði
- í gólfbón og gólfþvottaefni

Tilskipun 2006/122/EB

- Evrópuþingið og ráðið hefur samþykkt tilskipun 2006/122/EB sem takmarkar markaðssetningu og notkun PFOS
- Þrátt fyrir það er heimilt að nota slökkvifroðu sem inniheldur PFOS ef hún var markaðssett fyrir 27. desember 2006 þar til 27. júní 2011.

Hver er staðan hér á landi?

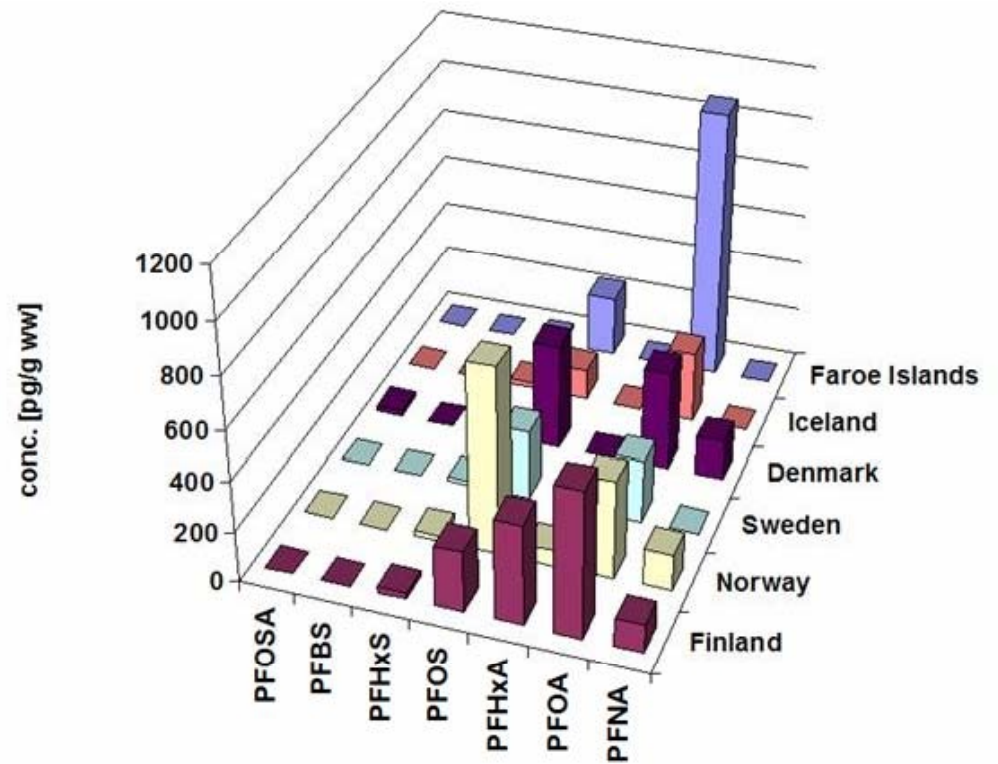
- Samkvæmt upplýsingum frá Brunamálastofnun eru birgðir af froðuvökva sem inniheldur PFOS sem yfirborðsvirkt efni hjá 2 aðilum hér á landi.
- Annars vegar 25.500 l og hins vegar 1.200 l.
- Ekki kunnugt um aðra notkun, en líklegt að eitthvað sé í innfluttri vöru, s.s. gólfbóni og vefnaðarvöru

Norrænt vöktunarverkefni

- Ísland tók þátt í norrænu vöktunarverkefni (skýrsla kom út árið 2004 sjá norden.org)
- Ársframleiðsla árið 2000 í heiminum var áætluð 380.000 tonn.
Ársnotkun í Noregi áætluð 25 tonn þar af um helmingur í slökkvifroðu.
Ársnotkun í Svíþjóð áætluð um 38 tonn aðallega í vefnaðarvöru og leðri.

Niðurstöður

- PFOS í frárennsli
- Ísland
Mælt í frárennsli við
Klettagarða og Ánanaust

Glitský í heiðhvolfinu

Takk fyrir mig!

Mynd: Anna Steinunn Villalobos og Árný Sigríður Ágeirsdóttir, 18. febrúar 2005. (Tekið af : www.vedur.is)